ACC. NR. 1105

LUNDS UNIV. FOLKMINNES-ARKIV

Landskap: SMÅLAND *Upptecknat av:* John Olsson

Härad: N. Tjust *Adress:*

Socken: Ukna *Berättat av*

Uppteckningsår: *Född år* *i*

Uppteckningen rör

Vårfrudagsseder	1
Påskseder	1
Julseder	1
Begravningsseder	2
Julkärven	2

Skriv endast på denna sida!

John Olsson, Hula
Storsjö. Ukna socken
U. Pjust hd.

1105. / Värfrudag, påsk, julsedar, begravning, julkärve.

1

1105

Anteckningar om gamla seder och bruk i Ukna socken

Värfrudagsseder: Värfrudagen kallas vaffeldagen. På aftonen före värfrudagen skall (alla) i huset bada. De vuxna barnen och tjänstefolket skola springa tre slag barfota kring stugan samt över något sinnande vatten, den som blir rist i sängen den kvällen får trana. Inget ljus får tändas den kvällen, utan alla skall ha gått till sängs innan det blit mörk. Moten är vitengröt på aftonen.

Påskseder: Påskveckans dagar har var sitt ~~namn~~ särskillda ~~namn~~ följande namn. Palmsöndag, warte måndag, vite tisdag, dymmelonsdag, skärtorsdag, längfredag och stächete lördag. På längfredags morgonen skall alla ha ris, det skall utföras av någon utav de yngste inom familjen. Påskdagen ätas ägg.

Julseder: Juldags morgonen innan folket gått till julottan skall husmordern i huset, gå och ge allt husfolket på sängen utav all julmat, samt en brännvinsrup. I från julottan skulle de springa i kapp hem och den som kom först ~~hem~~ ~~hem~~ hem trodde sig att han fick in sin skörd först följande år.
På annandags jul på morgonen skulle den, som hade någon ovän gå till dennes lagård och kasta in gödsel. [Det skulle noga tillses att gödselm vid jul och påsk skulle komma på somma ställe, eljest gjorde ej djuren sällskap på sommarn när de kom på bete.] Jul aftonen kvällen skulle varje djur ha var im bit av julbrödet blött i brännvin. [När kl. slog 12 juldags morgonen då pratade djuren sinsimellan de talte om årets fodergång om sin husbonder och dennes familj om någon har dödt under

(2.5)

LUNDS UNIV. FOLKMINNESARKIV

året o.s.v. Jag tror mig hört att det ej var bra till att gå och störa djuren när de ramtalade

Begravningsseder: När likt har utsjungits skall bockarna vaspå det stål omedelbart omkullsparkas annan är det inte att den dödes anda kommer igen. Den som sist tar på sig sitt huvudvanad kommer först att att begravas av de ramlade.

Fram vid sorgehuset sättas upp enar och strös med granris, på sidorna läggas granris med storändarna vända mot kyrkan. På vägen till kyrkan läggas kors mitt på vägen, med en grav av granris ikring.

Julkärnas sättas på krakstör var sida om vägen till byggningen.

John Olsson
Hula Storsjö